

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: III Kž 4/2021-9

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Damira Kosa, predsjednika vijeća te Perice Rosandića, Vesne Vrbelić, Dražena Tripala i Žarka Dundovića, članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice – specijalistice Martine Setnik, zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženika J. R., zbog kaznenih djela iz članka 111. točke 2. u vezi s člankom 34. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11, 144/12, 56/15, 61/15-ispravak, 101/17 i 118/18 – dalje: KZ/11), odlučujući o žalbi optuženika, podnesenoj protiv presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 29. travnja 2021. broj I Kž 284/2020, u sjednici održanoj 21. prosinca 2021., u prisutnosti u javnom dijelu sjednice optuženika J. R.,

p r e s u d i o j e :

Odbija se žalba optuženika J. R. kao neosnovana te se potvrđuje drugostupanjska presuda.

Obrazloženje

1. Drugostupanjskom presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 29. travnja 2021. broj I Kž 284/2020 odbijene su kao neosnovane žalbe državnog odvjetnika i optuženika J. R. te je potvrđena prvostupanjska presuda.

2. Protiv drugostupanjske presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske žalbu je podnio optuženik po branitelju B. Z., odvjetniku u Z., zbog „bitne povrede odredaba kaznenog postupka (čl. 468. st. 3. Zakona o kaznenom postupku), povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni“, s prijedlogom da Vrhovni sud Republike Hrvatske „pobijanu presudu ukine i uputi predmet prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odlučivanje“.

3. Odgovor na žalbu optuženika podnijeli su oštećenici A.-M. R. i dr., zastupani po opunomoćeniku B. G., odvjetniku u Odvjetničkom društvu K. & Partneri d.o.o., sa sjedištem u Z., iako oštećenici, koji nemaju svojstvo stranke u postupku, nisu ovlašteni na podnošenje odgovora na žalbu sukladno odredbi članka 473. Zakona o kaznenom postupku (NN broj 152/08, 76/09, 80/11, 91/12-odлуka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17 i 126/19 - dalje: ZKP/08).

4. Postupajući u skladu s odredbom članka 474. stavka 1. u svezi s člankom 490. stavkom 2. ZKP/08, spis je bio dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

5. Sjednica vijeća je održana u prisutnosti optuženika J. R. uz pomoć tehničkog uređaja za vezu na daljinu, sukladno odredbi članka 475. stavka 8. ZKP/08, a u odsutnosti uredno obaviještenog državnog odvjetnika i branitelja optuženika B. Z., odvjetnika u Z., sukladno odredbi članka 475. stavka 4. ZKP/08.

6. Žalba optuženika nije osnovana.

7. Optuženik u žalbi ističe bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08, navodeći da je „izreka presude u izravnoj suprotnosti s obrazloženjem presude“ iako, osim te paušalne tvrdnje, ne konkretizira u čemu bi se ta postupovna povreda sastojala.

8. Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao trećestupanjski sud, međutim, nije našao da bi bila počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka na koju upućuje žalitelj, a ni neka druga povreda na koju ovaj sud pazi po službenoj dužnosti na temelju članka 476. stavka 1. točke 1. u svezi s člankom 490. stavkom 2. ZKP/08.

9. Žalitelj, također, ističe i žalbenu osnovu bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 3. ZKP/08, koju vidi u tome da sud činjenicu da se optuženik ne sjeća događaja nije utvrdio „u skladu s odredbom čl. 3. st. 2. ZKP“ pa da je time počinjena citirana bitna povreda odredaba kaznenog postupka. Međutim, ni ta povreda, kojom optuženik, u suštini, osporava pravilnost činjeničnih utvrđenja, nije ostvarena jer je prvostupanjski sud pravilno primijenio sve relevantne zakonske odredbe i otklonio sve dvojbe o postojanju činjenica koje čine bitna obilježja terećenih kaznenih djela, kako je to u pobijanoj presudi utvrdio i drugostupanjski sud.

10. U okviru žalbene osnove pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja optuženik u bitnom dovodi u sumnju rezultate provedenog psihijatrijskog nalaza i mišljenja Klinike za psihijatriju V. u Z. tvrdnjom da je *tempore criminis* bio neubrojiv, a ne bitno smanjeno ubrojiv kako je to vještačenjem utvrđeno. Pri tome navodi da je „sud prvog stupnja odbivši provesti kontrolno vještačenje, uskratio mogućnost obrani da dokaže i pokaže kako nemotivirano postupanje okrivljenika, uz dijagnoze koje su nesporne, je trebalo dovesti do drugačije ocjene ubrojivosti optuženika“, odnosno da „je na ovakav način mogao postupati samo čovjek koji je neubrojiv“, o kojoj okolnosti, prema mišljenju žalitelja, nije vodio računa ni drugostupanjski sud ne ulazeći u „osnovni problem ovog kaznenog postupka“.

10.1. Nasuprot žalbenom prigovoru optuženika, sve odlučne činjenice su tijekom postupka pravilno i potpuno utvrđene, uključujući i one koje se tiču ubrovivosti optuženika *tempore criminis* te su na temelju tako utvrđenih činjenica sudovi izveli pravilan zaključak da su u ponašanju optuženika kritične zgode ostvarena sva bitna obilježja četiri kaznena djela teškog ubojstva u pokušaju iz članka 111. točke 2. u vezi s člankom 34. KZ/11 počinjena u stjecaju, na način kako mu je to stavljen na teret optužnicom.

10.2. Prema mišljenju ovog trećestupanjskog suda, optuženik potpuno neargumentirano tvrdi da je provedeno psihijatrijsko vještačenje „špekulativno“ te da je, stoga bilo potrebno provesti „kontrolno vještačenje“. Naime, iz nalaza i mišljenja Klinike za psihijatriju V., koja ustanova je izradila kombinirani psihijatrijsko-psihologički nalaz i mišljenje, kako prije iznošenja optuženikove obrane, tako i nakon iznošenja obrane, a koji nalaz je potvrđen i usmenim očitovanjem sudske vještakinje dr. sc. N. B. na raspravi, proizlazi da su prilikom izrade nalaza i mišljenja vještaci raspolagali svom potrebnom medicinskom dokumentacijom, obavljene su brojne specijalističke pretrage, uključujući i neurološke, obavljeni su psihijatrijski intervjuvi s optuženikom i predmet je prezentiran na sastanku psihijatara forenzičara na kojem je mišljenje usuglašeno. Stoga je i prema ocjeni ovog trećestupanjskog suda, pravilan zaključak prvostupanjskog i drugostupanjskog suda da, s obzirom na opsežnost i stručnu utemeljenost provedenog vještačenja, ne bi bilo za očekivati da bi se novim vještačenjem došlo do drugačijeg zaključka po pitanju optuženikove ubrojivosti, kako to pogrešno smatra žalitelj.

10.3. Vjerodostojnost provedenog vještačenja proizlazi iz činjenice da su vještaci, razmatrajući optuženikovo odrastanje i obiteljsko okruženje, dijagnosticirali disocijalni poremećaj ličnosti koji ima sekundarni značaj u odnosu na dijagnosticirani psihoorganski sindrom koji je nastao prvenstveno razvojem hidrocefala, a kod osoba s tim sindromom, prema mišljenju neurologa, vrlo mali povod može dovesti do oscilacija u psihičkom stanju, koje mogu dovesti do oslobađanja agresivnih impulsa, ali i do bržeg vraćanja na normalnu razinu funkciranja što je karakteristika hipertenzivnog cefala. U konkretnom slučaju, prema mišljenju vještaka, nema elemenata koji bi upućivali na zaključak da bi kod optuženika došlo do potpunog isključenja njegovih sposobnosti shvaćanja djela i upravljanja svojom voljom, niti je došlo do prekida odnosa s realitetom.

10.4. Osim toga, uz sve navedeno, vještakinja B. je cijenila i ponašanje optuženika za vrijeme i nakon počinjenja djela koje proizlazi iz sadržaja njegove obrane (opis balkona s kojeg su bačena djeca na betonsku podlogu s gotovo pet metara visine uz navođenje redoslijeda kojim su bacana djeca, odlazak na policiju odmah nakon događaja), koje okolnosti su u svojoj ukupnosti bile podloga za zaključak o bitno smanjenoj ubrojivosti optuženika i očuvanju odnosa s realitetom, kako to pravilno zaključuje i drugostupanjski sud.

10.5. Žalitelj u žalbi, također, ističe i okolnost da djeca nisu ispitana, iako je obrana stavila taj prijedlog, a da sud „taj dokaz nije htio provesti“, čime zapravo ukazuje na nepotpuno utvrđeno činjenično stanje. Međutim, treba reći da je optuženik na raspravi (list 502 spisa) odustao od tog dokaznog prijedloga, a sud je pravilno zaključio da bi pozivanje žrtava radi ispitivanja na raspravu značilo njihovo dodatno traumatiziranje koje je potrebno izbjegći s obzirom na utvrđeno činjenično stanje u konkretnom slučaju.

11. Slijedom iznijetoga, sudovi su na temelju pravilno i potpuno utvrđenog činjeničnog stanja izveli pravilan zaključak da je optuženik u svom ponašanju inkriminiranog dana ostvario sva bitna obilježja četiri kaznena djela teškog ubojstva u

pokušaju iz članka 111. točke 2. u vezi s člankom 34. KZ/11 pri čemu je kritične zgode postupao u izravnoj namjeri s ciljem da usmrti svako od svojih četvero malodobne djece tada u dobi od tri do osam godina, svjestan njihove ranjivosti, bespomoćnosti i ovisnosti zbog niske životne dobi pa je, stoga, neosnovana žalba optuženika zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede kaznenog zakona.

12. Nije osnovana ni žalba optuženika zbog odluke o kazni.

12.1. Određujući vrstu i mjeru kazne koju u konkretnom slučaju valja primijeniti, sud uvijek mora uzeti u obzir okolnosti koje utječu da kazna po vrsti i mjeri bude lakša ili teža za počinitelja kaznenog djela pa su, u skladu s tim, sudovi optuženiku pravilno cijenili sve, u prvostupanjskoj i drugostupanjskoj presudi istaknute olakotne okolnosti, s posebnim naglaskom na činjenicu da je *tempore criminis* optuženik bio bitno smanjeno ubrojiv te da su kaznena djela ostala u pokušaju što su zakonski razlozi za ublažavanje kazne, kao što mu je pravilno cijenjeno kao olakotno izraženo kajanje i njegovo narušeno zdravlje, koju okolnost žalitelj u žalbi posebno ističe i koja okolnost, unatoč žalbenoj tvrdnji, nije podcijenjena. Imajući u vidu pravilno utvrđene olakotne okolnosti, uz raniju osuđivanost optuženika, koja je pravilno cijenjena otegtonom, i prema mišljenju ovog trećestupanjskog suda, utvrđene kazne zatvora u trajanju osam godina za svako od kaznenih djela počinjenih u stjecaju primjerene su svim okolnostima konkretnog slučaja i ličnosti počinitelja, kao što je i pravilno utvrđena kazna zatvora u trajanju jedne godine iz opozvane uvjetne osude po presudi Općinskog suda u Zadru broj K-282/2014 od 13. rujna 2017., koja je postala pravomoćna 14. studenog 2017.

12.2. Slijedom iznijetoga, ocjena je ovoga suda da će i jedinstvenom kaznom dugotrajnog zatvora u trajanju trideset godina, koja kazna je odmjerena uz pravilnu primjenu odredaba o stjecaju kaznenih djela iz članka 51. stavka 1. i 2. KZ/11, biti ispunjeni zahtjevi, kako specijalne, tako i generalne prevencije te će upravo jedinstvenom kaznom dugotrajnog zatvora u navedenom trajanju biti ostvarena svrha kažnjavanja iz članka 41. KZ/11.

13. Budući da ispitivanjem drugostupanske presude nisu nađene povrede zakona na koje ovaj sud, u skladu s odredbom članka 476. stavka 1. u vezi s člankom 490. stavkom 2. ZKP/08 pazi po službenoj dužnosti, odlučeno je kao u izreci, na temelju članka 482. ZKP/08.

Zagreb, 21. prosinca 2021.

Predsjednik vijeća:
Damir Kos, v. r.